

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

Številka: 478-18/2025-3340-10

Ljubljana, 8. 1. 2026

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026-2028

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 - ZF) in drugega odstavka 75. člena Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23, 81/24, 109/24 in 57/25) je Vlada Republike Slovenije na ... redni seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je sprejela Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028

Prejmejo:

- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Matevž Čelik Vidmar, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo
- Primož Godler, vodja Službe za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem
- Kristijan Bajt, svetovalec II, Služba za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem
- Miroslav Benulič, višji svetovalec, Služba za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
/				
5. Kratek povzetek gradiva:				
Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine na podlagi 75. člena ZORZFS vzpostavlja sodobno, poplavno in potresno varno infrastrukturo za dolgoročno hrambo arhivskega in muzejskega gradiva na območjih, ki so bila najbolj prizadeta v poplavah avgusta 2023. Javni arhivi in muzeji, ki opravljajo državno javno službo po zakonu, se soočajo s pomanjkanjem ustreznih prostorov, s tehnično in lokacijsko neustreznimi ter prostorsko razpršenimi obstoječimi depojskimi prostori. Zato program predvideva gradnjo petih regijskih depojev v Mariboru, Celju, Slovenj Gradcu, Škofji Loki in na Ravnah na Koroškem. Projekti bodo financirani iz Sklada za obnovo Slovenije. Zasnovani bodo po standardu SIST EN 16893, ki zagotavlja stabilno mikroklimo, visoko požarno, poplavno in potresno varnost ter primerne pogoje za strokovno delo, digitalizacijo in konserviranje. Program bo rešil depojsko problematiko za arhive in muzeje, ki pokrivajo več kot tretjino slovenskih upravnih enot, ter zagotovil več kot 9.000 m² novih poplavno varnih depojev. S tem bo država vzpostavila trajno in odporno infrastrukturo za varovanje premične kulturne dediščine.				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE		
c)	administrativne posledice	NE		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE		
e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
Za izvedbo Programa gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028 se bodo zajemala sredstva iz namenskega proračunskega sklada – sklad za obnovo (127. člen ZORZFS). Predvidena sredstva se bodo zagotovila Ministrstvu za kulturo za posamezne upravljavce, ki so določeni za vsak projekt posebej in sicer v obdobju 2026- 2028 na PP 251110 - MK - Sklad za obnovo - Gradnje objektov za varno hrambo KD - 75. čl. ZORZF. Vrednost programa je 36.000.000 EUR.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0	5.184.600	5.435.000	25.380.400
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

dr. Asta Vrečko
ministrica

Priloge:

- predlog sklepa
- obrazložitev
- Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 - ZF) in drugega odstavka 75. člena Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23, 81/24, 109/24 in 57/25) je Vlada Republike Slovenije na ... redni seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je sprejela Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028

Prejmejo:

- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Namen Programa gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine je vzpostaviti sodobno, poplavno in potresno varno infrastrukturo za dolgoročno hrambo arhivskega in muzejskega gradiva, ki predstavlja temeljni spomin države, regij in lokalnih skupnosti. Javni zavodi, ki opravljajo državno arhivsko in muzejsko javno službo, že več let opozarjajo na prostorsko izčrpanost, tehnično neustrezne depoje, razpršene lokacije in onemogočeno tekoče prevzemanje gradiva. Poplave avgusta 2023 so dodatno razkrile, kako ranljivi so obstoječi depoji in da brez celovite investicije nevarnost izgube gradiva ostaja realna in sistemska.

Vlada bo program realizirala z gradnjo petih regijskih depojev na lokacijah, ki so bile prizadete v poplavah avgusta 2023, kjer so potrebe največje in je bila varnost arhivskega in muzejskega gradiva zaradi neprimerne infrastrukture najbolj ogrožena: Maribor, Celje, Slovenj Gradec, Škofja Loka, Ravne na Koroškem. Vsi depoji bodo zasnovani po standardu SIST EN 16893. V njih bodo zagotovljeni stabilni mikroklimatski pogoji, visoka stopnja požarne in poplavne varnosti ter primerni pogoji za konservatorsko-restavratorsko delo in digitalizacijo (za muzeje) in za urejanje gradiva (arhivi). S tem bo prvič vzpostavljena enotna državna mreža depojev, ki bo omogočila sistemsko, varno in dolgoročno hrambo ter upravljanje premične kulturne dediščine.

V program so zajeti javni zavodi, ki pokrivajo geografska območja, ki so bila avgusta 2023 najbolj prizadeta v poplavah, od severovzhodne Slovenije (Maribor, Koroška) do osrednje Slovenije (Škofja Loka) ter Savinjske regije (Celje). Na teh območjih delujejo arhivi in muzeji, ki opravljajo javno službo na podlagi zakona in hranijo gradivo iz več kot ene tretjine slovenskih upravnih enot. Program bo rešil depojsko problematiko za 3 lokacije 2 javnih arhivskih zavodov oziroma njunih območnih enot ter za 8 muzejskih javnih zavodov državnega in regionalnega pomena, ki že vrsto let poročajo o kritičnih razmerah. Na teh območjih bo država zagotovila skupno več kot 9.000 m² novih poplavno varnih depojskih površin, kar predstavlja najpomembnejšo infrastrukturno okrepitev za premično kulturno dediščino po osamosvojitvi. Ti depoji bodo trajno zaščitili arhivsko in muzejsko gradivo, ki je bilo do zdaj izpostavljeno neposredni nevarnosti poškodb, uničenja ali izgube.

1. Regijski arhivski depo Ravne na Koroškem				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 170.000,00			€ 170.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 50.745,00			€ 50.745,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija (DGD, PZI, oprema)	€ 118.405,00			€ 118.405,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 550.000,00	€ 3.063.850,00	€ 3.613.850,00
Skupaj	€ 359.150,00	€ 550.000,00	€ 3.063.850,00	€ 3.973.000,00
2. Regijski muzejski depo Slovenj Gradec				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 210.000,00			€ 210.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 40.710,00			€ 40.710,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 94.990,00			€ 94.990,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 500.000,00	€ 2.478.300,00	€ 2.978.300,00
Skupaj:	€ 365.700,00	€ 500.000,00	€ 2.478.300,00	€ 3.344.000,00
3. Regijski muzejski depo Celje				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 400.000,00			€ 400.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 57.180,00			€ 57.180,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 133.420,00	€ 15.000,00		€ 148.420,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 600.000,00	€ 3.486.400,00	€ 4.086.400,00
Skupaj	€ 610.600,00	€ 615.000,00	€ 3.486.400,00	€ 4.712.000,00
4. Regijski arhivski in muzejski depo Maribor				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 700.000,00			€ 700.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 227.745,00			€ 227.745,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00

Projektna dokumentacija	€ 531.405,00	€ 70.000,00		€ 601.405,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 3.000.000,00	€ 13.218.850,00	€ 16.218.850,00
Skupaj:	€ 1.479.150,00	€ 3.070.000,00	€ 13.218.850,00	€ 17.768.000,00
5. Regijski arhivski in muzejski depo Škofja Loka				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 2.182.000,00			€ 2.182.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 50.415,00			€ 50.415,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 117.635,00	€ 50.000,00		€ 167.635,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 650.000,00	€ 3.133.000,00	€ 3.783.000,00
Skupaj:	€ 2.370.000,00	€ 700.000,00	€ 3.133.000,00	€ 6.203.000,00
Vsi projekti skupaj:	€ 5.184.600,00	€ 5.435.000,00	€ 25.380.400,00	€ 36.000.000,00

S tem programom država vzpostavlja dolgoročno, strokovno, trajnostno in podnebnim tveganjem odporno infrastrukturo, ki bo omogočila varno hrambo ključnih fondov slovenske premične kulturne dediščine za prihodnje generacije.

Program gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine za obdobje 2026 – 2028

Program predvidenih projektov in aktivnosti za obdobje 2026 - 2028

Na podlagi 75. člena Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (v nadaljevanju: ZORZFS) (Uradni list RS, št. 131/23, 81/24, 109/24 in 57/25) na območjih, prizadetih v poplavah avgusta 2023, Republika Slovenija za varno in trajno hrambo muzejskega in arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč gradi nujno potrebne objekte za varno hrambo premične kulturne dediščine. Pogoj za uvrstitev projektov gradnje objektov v program je, da gre za urejanje prostorov javnih zavodov, ki opravljajo javno službo in ne razpolagajo s primernimi objekti za varno hrambo premične kulturne dediščine. Med upravičene stroške gradnje spadajo stroški pridobitve nepremičnin in stroški, ki zajemajo projektiranje in gradnjo teh objektov.

Program zajema predvideno porabo sredstev iz namenskega proračunskega sklada - sklad za obnovo (127. člen ZORZFS) za projekte gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine. Predvidena sredstva se bodo zagotovila Ministrstvu za kulturo za posamezne upravljavce, ki so določeni za vsak projekt posebej in sicer na posebni proračunski postavki za koriščenje sredstev sklada za obnovo.

NAČRTOVANI OBJEKTI ZA VARNO HRAMBO PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE		
	Naziv objekta	Predvideni stroški (v EUR)
1.	Regijski arhivski depo Ravne na Koroškem	€ 3.973.000,00
2.	Regijski muzejski depo Slovenj Gradec	€ 3.344.000,00
3.	Regijski muzejski depo Celje	€ 4.712.000,00
4.	Regijski arhivski in muzejski depo Maribor	€ 17.768.000,00
5.	Regijski arhivski in muzejski depo Škofja Loka	€ 6.203.000,00
	SKUPAJ	€ 36.000.000,00

Namen Programa gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine je vzpostaviti sodobno, poplavno in potresno varno infrastrukturo za dolgoročno hrambo arhivskega in muzejskega gradiva, ki predstavlja temeljni spomin države, regij in lokalnih skupnosti. Javni zavodi, ki opravljajo državno arhivsko in muzejsko javno službo, že več let opozarjajo na prostorsko izčrpanost, tehnično neustrezne depoje, razpršene lokacije in onemogočeno tekoče prevzemanje gradiva. Poplave avgusta 2023 so dodatno razkrile, kako ranljivi so obstoječi depoji in da brez celovite investicije nevarnost izgube gradiva ostaja realna in sistemska.

Vlada bo program realizirala z gradnjo petih regijskih depojev na lokacijah, ki so bile prizadete v poplavah avgusta 2023, kjer so potrebe največje in je bila varnost arhivskega in muzejskega gradiva zaradi neprimerne infrastrukture najbolj ogrožena: Maribor, Celje, Slovenj Gradec, Škofja Loka, Ravne na Koroškem. Vsi depoji bodo zasnovani po standardu SIST EN 16893. V njih bodo zagotovljeni stabilni mikroklimatski pogoji, visoka stopnja požarne in poplavne varnosti ter primerni pogoji za

konservatorsko-restavratorsko delo in digitalizacijo (za muzeje) in za urejanje gradiva (arhivi). S tem bo prvič vzpostavljena enotna državna mreža depojev, ki bo omogočila sistemsko, varno in dolgoročno hrambo ter upravljanje premične kulturne dediščine.

V program so zajeti javni zavodi, ki pokrivajo geografska območja, ki so bila avgusta 2023 najbolj prizadeta v poplavah, od severovzhodne Slovenije (Maribor, Koroška) do osrednje Slovenije (Škofja Loka) ter Savinjske regije (Celje). Na teh območjih delujejo arhivi in muzeji, ki opravljajo javno službo na podlagi zakona in hranijo gradivo iz več kot ene tretjine slovenskih upravnih enot. Program bo rešil depojsko problematiko za 3 lokacije 2 javnih arhivskih zavodov oziroma njunih območnih enot ter za 8 muzejskih javnih zavodov državnega in regionalnega pomena, ki že vrsto let poročajo o kritičnih razmerah. Na teh območjih bo država zagotovila skupno več kot 9.000 m² novih poplavno varnih depojskih površin, kar predstavlja najpomembnejšo infrastrukturno okrepitev za premično kulturno dediščino po osamosvojitvi. Ti depoji bodo trajno zaščitili arhivsko in muzejsko gradivo, ki je bilo do zdaj izpostavljeno neposredni nevarnosti poškodb, uničenja ali izgube.

S tem programom država vzpostavlja dolgoročno, strokovno, trajnostno in podnebnim tveganjem odporno infrastrukturo, ki bo omogočila varno hrambo ključnih fondov slovenske premične kulturne dediščine za prihodnje generacije.

1. Regijski arhivski depo Ravne na Koroškem

1.a. Namen gradnje objekta za varno hrambo premične kulturne dediščine

Regijski arhivski depo na Ravnah na Koroškem bo služil Območni enoti Pokrajinskega arhiva Maribor za koroško območje, ki izvaja državno javno arhivsko službo. Novi depo bo zagotavljal varno, stabilno in dolgoročno hrambo arhivskega gradiva, ki nastaja na območju Mislinjske, Mežiške in Dravske doline, kjer obstoječe kapacitete ne zadoščajo več potrebam ustvarjalcev arhivskega gradiva.

Z vzpostavitvijo sodobnega regijskega depoja bo omogočena celovita hramba, obdelava in dostopnost arhivskega gradiva koroškega prostora – od Slovenj Gradca, Raven in Prevalj do Mežice in Dravograda – ter okrepljena odpornost arhivske javne službe v regiji.

1.b. Osnovni podatki o upravljavcu

Območna enota Pokrajinskega arhiva Maribor za koroško območje, s sedežem na Ravnah na Koroškem, je pristojna za upravne enote Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem, Dravograd in Radlje ob Dravi, s čimer pokriva celotno Mislinjsko, Mežiško in del Dravske doline. Enota izvaja celovito arhivsko javno službo na tem območju: vrednotenje, prevzem, strokovno obdelavo, varovanje in omogočanje dostopa do arhivskega gradiva javnopравnih oseb, gospodarstva in zasebnih ustvarjalcev.

Arhivsko gradivo, ki nastaja na Koroškem, je ključnega pomena za pravno varnost prebivalcev, lokalnih skupnosti in podjetij, obenem pa predstavlja temeljni nosilec zgodovinskega, upravnega in družbenega spomina regije.

1.c. Potrebe po arhivskih depojskih kapacitetah na Koroškem

Območna enota Pokrajinskega arhiva Maribor za koroško območje se sooča z izrazito prostorsko in tehnično stisko, ki jo strateški načrt arhiva opredeljuje kot eno najresnejših omejitev za izvajanje arhivske javne službe v regiji. Arhivsko gradivo je shranjeno v premajhnih in deloma neustrezno opremljenih prostorih, ki ne omogočajo stabilne mikroklimе, varne požarne zaščite ali odpornosti na vlago.

Stanje je dodatno zaostрила poplavna ujma avgusta 2023, ki je močno prizadela območje Raven na Koroškem in pokazala, kako izpostavljena je obstoječa arhivska infrastruktura ekstremnim vremenskim pojavom. Dogodki iz leta 2023 so razkrili ranljivost lokalnega okolja, povečano nevarnost

vdora vode, ogroženost dostopnih poti ter nujnost umika arhivskega gradiva iz ogroženih območij v namenski objekt, zasnovan po najstrožjih varnostnih standardih.

Zaradi prostorske izčrpanosti obstoječih depojev je oteženo tudi tekoče prevzemanje gradiva iz upravnih enot Slovenj Gradec, Ravne, Dravograd in Radlje, kar neposredno ogroža zakonito izvajanje arhivske javne službe.

Končna ocena: koroška enota nujno potrebuje sodoben, centraliziran in poplavno varen regijski depo, ki bo zagotovil stabilno, varno in dolgoročno hrambo arhivske dediščine ter bistveno povečal odpornost regije na prihodnje podnebne in naravne ujme.

1.d. Zasnova in kapacitete novega depoja

Z novim regijskim arhivskim depojem na Ravnah na Koroškem bo zagotovljena varna, stabilna in dolgoročno vzdržna infrastruktura za hrambo arhivske dediščine koroškega območja. Depo bo izpolnjeval vse zahteve standarda SIST EN 16893, kar vključuje:

- popoln nadzor mikroklimе,
- visoko stopnjo požarne, poplavne in potresne varnosti ter
- robustno konstrukcijo, zasnovano za odpornost proti ekstremnim vremenskim pojavom in drugim obremenitvam, ki so se izkazale kot kritične zlasti ob poplavih avgusta 2023.

Novi depo bo omogočil konsolidacijo sedanjih razpršenih in neustreznih arhivskih prostorov na eni varni lokaciji, kar bo:

- bistveno zmanjšalo tveganja za poškodbe ali izgubo arhivskega gradiva,
- izboljšalo logistiko prevzemanja, obdelave in izdajanja gradiva,
- pospešilo dostopnost arhivskega gradiva uporabnikom ter
- omogočilo učinkovitejšo obdelavo, digitalizacijo in konservatorsko-restavratorske postopke.

Regijski arhivski depo bo zasnovan kot stavba skupne bruto površine 1.525 m², od tega bo največji del predstavljal arhivski depo s 900 m². Preostale podporne površine bodo obsegale 50 m² pisarn, 20 m² servisnih prostorov, 210 m² tehničnih prostorov, 85 m² komunikacij, 10 m² jaškov ter 250 m² čitalnice/predavalnice.

2. Regijski muzejski depo Slovenj Gradec

2.a. Namen gradnje objekta za varno hrambo premične kulturne dediščine

Regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu bo služil ključnima muzejema Koroške regije, Koroškemu pokrajinskemu muzeju in Koroški galeriji likovnih umetnosti, ki upravljata najpomembnejše zbirke arheološke, zgodovinske, etnološke, kulturnozgodovinske in likovne dediščine širšega koroškega prostora in izvajata državno javno službo muzejev.

Regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu bo zagotovil varno, stabilno in dolgoročno hrambo premične kulturne dediščine, ki nastaja in se ohranja na območju Mislinjske, Mežiške in Dravske doline ter širšega koroškega prostora. Nova infrastruktura bo muzejem omogočila varno hrambo in konsolidacijo zbirk, profesionalno obdelavo, konserviranje in digitalizacijo gradiva ter izboljšala dostopnost raziskovalcem in strokovni javnosti. Regijski depo bo tako pomembno prispeval k odpornosti muzejske javne službe in k dolgoročnemu varovanju kulturne dediščine Koroške regije.

2.b. Osnovni podatki o upravljavcih

Regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu bo služil dvema osrednjima upravljavcema premične kulturne dediščine na Koroškem: Koroškemu pokrajinskemu muzeju (KPM) in Koroški galeriji likovnih umetnosti (KGLU).

Koroški pokrajinski muzej je osrednja regionalna muzejska ustanova, pristojna za območje 12 občin Koroške regije: Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec in Vuzenica ter upravlja obsežne zbirke arheologije, etnologije, zgodovine, kulturne zgodovine, industrijske dediščine in novejšega

obdobja. Muzej opravlja temeljne naloge muzejske javne službe: zbiranje, dokumentiranje, raziskovanje, konserviranje, hranjenje in interpretiranje dediščine celotne Koroške regije.

Koroška galerija likovnih umetnosti je osrednja umetnostna institucija regije in nacionalno pomemben nosilec predstavljanja slovenske moderne in sodobne umetnosti; upravlja zbirko več kot 3.000 umetniških del ter pomemben arhiv likovne ustvarjalnosti Koroške.

Obe instituciji imata ključno vlogo pri ohranjanju in razumevanju kulturne identitete regije, njune zbirke pa predstavljajo temeljno kulturno in zgodovinsko dediščino Koroške, ki zahteva varno, strokovno in dolgoročno hrambo v sodobno zasnovanem regijskem depozu.

2.c. Potrebe po muzejskih depozskih kapacitetah na Koroškem

Muzejske institucije v Slovenj Gradcu in širšem koroškem prostoru se soočajo s prostorsko stisko, ki že dlje časa onemogoča varno in strokovno hrambo premične kulturne dediščine. Koroški pokrajinski muzej upravlja več kot petdeset tisoč muzejskih predmetov arheološke, etnološke, zgodovinske in kulturnozgodovinske narave, shranjenih v prostorsko zapolnjenih depozih, tehnično neustreznih in poplavno ogroženih depozih na razpršenih lokacijah.

Koroška galerija likovnih umetnosti, ki hrani več kot 3.000 umetnin, v strateškem načrtu izrecno opozarja, da so obstoječi depoz v Pamečah pod dimenzionirani, klimatsko nestabilni in tehnično neustrezní, leto 2023 pa je stanje dodatno poslabšalo – galerija je v poplavih izgubila del svojih prostorov na Ravnah, kar je povzročilo nujen najem nadomestnih prostorov in dodatno razpršitev gradiva. Obstoječi depoz v Pamečah tudi nimajo ustreznih klimatskih con za občutljiva likovna dela (grafika, fotografija, tekstil, plastike), prav tako ne omogočajo shranjevanja del večjih formatov ali stabilnega dolgoročnega hranjenja sodobnih umetniških medijev.

Obe instituciji poročata o stalnem prirastu gradiva (arheološki izkopi, donacije, sodobna umetniška produkcija, industrijska dediščina), zaradi česar so obstoječe kapacitete že presežene. Številni predmeti so shranjeni v zasilnih, med njimi tudi statično problematičnih prostorih brez ustrezne regulacije vlage in temperature, kar predstavlja resno tveganje za degradacijo materialov. Tudi logistika dela z gradivom je zaradi razpršenosti depozev neučinkovita, dostopnost za raziskovalce in uporabnike pa močno omejena.

Končna ocena: Koroški pokrajinski muzej in Koroška galerija likovnih umetnosti nujno potrebujeata sodoben, centraliziran in tehnično opremljen regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu, ki bo zagotavljal stabilne klimatske pogoje, varnost pred poplavami in drugimi ekstremnimi dogodki, optimalne pogoje za konserviranje in digitalizacijo ter zadostne kapacitete za več desetletij razvoja zbirke.

2.d. Zasnova in kapacitete novega depozja

Z novim regijskim muzejskim depozem v Slovenj Gradcu bo vzpostavljena sodobna, varna in dolgoročno vzdržna infrastruktura, skladna z zahtevnimi standardi za hrambo muzejskih zbirk (SIST EN 16893) ter specifičnimi potrebami likovne, arheološke, etnološke, zgodovinske in industrijske dediščine Koroške. Zasnova predvideva popoln nadzor mikrokline v vseh depozskih conah, visoko stopnjo požarne, poplavne in potresne varnosti ter robustno konstrukcijo stavbe, ki ščiti občutljivo muzejsko gradivo tudi ob ekstremnih vremenskih pojavih. Depo bo konsolidiral razpršene zbirke Koroškega pokrajinskega muzeja in Koroške galerije likovnih umetnosti, kar bo zmanjšalo tveganja za degradacijo predmetov, omogočilo učinkovitejšo konservatorsko obdelavo, digitalizacijo in dokumentacijo gradiva ter bistveno izboljšalo logistiko in dostopnost za strokovne uporabnike.

Regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu je zasnovan kot stavba skupne bruto površine 2.030 m², v kar je vključen 1.400 m² velik muzejski depo s pripadajočo razstavno galerijo, razdeljeno na depozske module, namenjene različnim tipom muzejskega gradiva (umetnine, arheologija, tekstil, kovine, industrijski predmeti), 60 m² delavnic za konserviranje-restavriranje predmetov in pisarn za dokumentiranje in digitalizacijo, 40 m² servisnih prostorov, 200 m² tehničnih prostorov, v katerih so nameščeni prezračevalni, klimatski, požarni in varnostni sistemi, 180 m² komunikacij in manipulativnih koridorjev ter 150 m² velika kavarna kot javni spremljevalni program, ki se odpira proti mestu in parku in dopolnjuje javno poslanstvo muzejskega depozja.

Stavba je umeščena tako, da izkoristi neposredno bližino parka in tako nadgrajuje svojo osnovno javno funkcijo na način, da depo postane tudi nova kulturna točka mesta. Modularna zasnova depojev zagotavlja optimalen izkoristek regalnih sistemov in dolgoročno vzdržnost.

S celovito zasnovo, tehnično opremo, logistično organiziranostjo in vključevanjem javnega programa bo regijski muzejski depo v Slovenj Gradcu postal osrednja infrastruktura za dolgoročno varno hrambo in razvoj muzejske dejavnosti celotne Koroške.

3. Regijski muzejski depo Celje

3.a. Namen gradnje objekta za varno hrambo premične kulturne dediščine

Regijski muzejski depo v Celju bo služil dvema ključnima celjskima institucijama državnega in regionalnega pomena: Pokrajinskemu muzeju Celje in Muzeju novejšje zgodovine Celje, ki skupaj upravljata obsežne in raznolike zbirke arheološke, zgodovinske, etnološke, kulturnozgodovinske, umetnostne in novejšje zgodovinske dediščine celotne širše celjske regije.

Novi regijski muzejski depo Celje bo zagotovil varno, stabilno in sodobno infrastrukturo za hrambo premične kulturne dediščine, ki nastaja in se ohranja na območju od Celja in Savinjske doline do Kozjanskega in Obsotelja. Z vzpostavitvijo enotne depojske infrastrukture bo omogočena konsolidacija razpršenih zbirk, profesionalna obdelava, konservatorsko-restavratorski postopki ter sistematična digitalizacija gradiva, ki je danes zaradi prostorskih omejitev močno upočasnjena.

Regijski depo bo muzejem omogočil učinkovitejšo logistiko dela z gradivom, višjo stopnjo varnosti in dolgoročno stabilnost hrambe, obenem pa izboljšal dostopnost zbirk za raziskovalce, šole, univerze in strokovno javnost. Kot osrednji infrastrukturni objekt za premično dediščino bo depo pomembno prispeval k odpornosti in razvoju muzejske javne službe v celjski regiji ter h kakovostnemu varovanju njihovega izjemno bogatega kulturnega fonda.

3.b. Osnovni podatki o upravljavcih

Pokrajinski muzej Celje je največja regionalna muzejska ustanova na tem območju in upravlja obsežne zbirke arheologije, etnologije, kulturne zgodovine, likovne umetnosti in tehniške dediščine. Njegova pristojnost zajema 31 občin med Savinjsko dolino, Celjsko kotlino in Kozjanskim, kjer izvaja muzejsko javno službo: raziskovanje, zbiranje, konserviranje, dokumentiranje in interpretacijo dediščine.

Muzej novejšje zgodovine Celje je specializirana ustanova za zgodovino 20. stoletja, s poudarkom na lokalnih in regionalnih političnih, družbenih, gospodarskih in kulturnih procesih. Upravljajo zbirke fotografij, dokumentarnega gradiva, predmetov vsakdanjega življenja, spominov, pričevanj in industrijskega razvoja Celja, njegove okolice in širše savinjske regije.

Obe instituciji imata ključno vlogo pri ohranjanju in razumevanju kulturne dediščine osrednje Savinjske regije, njune zbirke pa predstavljajo temeljni del kulturnega spomina Celja in širšega prostora.

3.c. Potrebe po depojskih kapacitetah na Celjskem

Muzejske institucije v Celju že vrsto let opozarjajo na izrazito prostorsko stisko in neustrezne pogoje, v katerih hranijo premično kulturno dediščino. Pokrajinski muzej Celje, ki hrani skoraj 80.000 predmetov, v strateškem načrtu izrecno navaja, da so njegovi obstoječi depoji v večini neustrezni, premajhni in razpršeni po mestu, deloma tudi v začasnih najetih prostorih, ki ne omogočajo stabilne mikroklimе, ustrezne požarne zaščite ali varne manipulacije z gradivom. Prostori ne dosegajo osnovnih muzejskih standardov, številni depoji pa so v slabem stanju, tako zaradi prostorske omejenosti kot zaradi pomanjkanja tehnične opreme. Zaradi razpršenosti muzejskih predmetov po različnih lokacijah je otežena tudi organizacija dela, konservatorsko-restavratorski postopki pa so omejeni zaradi premajhnih in prostorsko neprimernih delavnic, ki predstavljajo kritično infrastrukturo.

Muzej novejšje zgodovine Celje, ki upravlja obsežne zbirke 20. stoletja, dokumentarnega gradiva, fotografij, predmetov vsakdanjega življenja in industrijske dediščine, se sooča s podobnimi izzivi. Zaradi stalnega prirasta gradiva in prostorske izčrpanosti depojev muzej uporablja več zasilnih lokacij, od katerih so nekatere povsem neprilagojene za hrambo občutljivih materialov (papir, tekstil, kovine). Pomanjkanje klimatsko stabilnih prostorov ogroža kakovost gradiva v daljšem obdobju, razpršenost depojev pa otežuje tako inventarizacijo kot pripravo gradiva za razstave in raziskovalce.

Končna ocena: Pokrajinski muzej Celje in Muzej novejšje zgodovine Celje delujeta v depojskih pogojih, ki so prostorsko, tehnično in varnostno neustrezni ter onemogočajo dolgoročno varno hrambo premične kulturne dediščine. Savinjska regija nujno potrebuje sodoben, centraliziran in tehnično opremljen regijski muzejski depo, ki bo omogočal stabilno mikroklimo, varnost, učinkovito logistiko ter strokovno obdelavo, konserviranje in digitalizacijo izjemno bogatega muzejskega gradiva.

3.d. Zasnova in kapacitete novega depoja

Novi regijski muzejski depo v Celju bo zagotovil sodobno, varno in dolgoročno stabilno infrastrukturo, skladno z zahtevami standarda SIST EN 16893, ki je nujen za hrambo širokega spektra muzejskih zbirk Pokrajinskega muzeja Celje in Muzeja novejšje zgodovine Celje. Objekt je zasnovan tako, da omogoča popoln nadzor mikroklimе (temperatura, relativna vlaga, filtracija zraka), visoko stopnjo požarne, poplavne in potresne varnosti ter robustno konstrukcijo, ki ščiti občutljivo gradivo pred ekstremnimi vremenskimi dogodki in staranjem materialov. Centralizacija depojev bo odpravila sedanje težave razpršenosti, zmanjšala tveganja za degradacijo predmetov in bistveno izboljšala logistiko, dostopnost ter pogoje za konservatorsko-restavratorsko delo in digitalizacijo.

Regijski muzejski depo v Celju je zasnovan kot stavba skupne bruto površine 2.295 m², kar vključuje 1.800 m² muzejski depo, razdeljen na več depojskih enot, prilagojenih različnim vrstam gradiva in tehničnim potrebam (arheologija, etnologija, kulturna zgodovina, industrijska dediščina), z možnostjo visokoregalnih in premičnih sistemov, 55 m² pisarn in delovnih prostorov za kustose, konservatorje in dokumentaliste, 95 m² servisnih prostorov (vetrolovi, sanitarije, podporni prostori za zaposlene in logistiko), 235 m² tehničnih prostorov, namenjenih sistemom prezračevanja, klimatizacije, požarne zaščite, energetske infrastrukturi ter varnostno-nadzornim sistemom, 100 m² komunikacijskih površin, dimenzioniranih za varno manipulacijo večjih predmetov, transport regalnih modulov in premikanje muzejskega gradiva ter 10 m² jaškov in vertikalnih komunikacij.

Arhitekturna zasnova predvideva P + 2 etaži, z ločenimi depojskimi conami, tehničnimi jedri in logističnimi potmi. Lokacija omogoča povezovanje z občinskimi depoji znotraj zaokroženega kompleksa. Objekt je umeščen tako, da optimizira manipulativne površine, dostavo in tehnične vhode ter zagotavlja energetske učinkovitost.

Z vzpostavitvijo regijskega depoja v Celju bo Savinjska regija pridobila ključno infrastrukturo za dolgoročno varno hrambo svojih muzejskih zbirk, za strokovni razvoj obeh muzejskih ustanov ter za izboljšano dostopnost premične kulturne dediščine raziskovalcem, stroki in javnosti.

4. Regijski arhivski in muzejski depo Maribor

4.a. Namen gradnje objekta za varno hrambo premične kulturne dediščine

Regijski arhivski in muzejski depo v Mariboru bo služil štirim ključnim institucijam državnega in regionalnega pomena: Pokrajinskemu arhivu Maribor, Pokrajinskemu muzeju Maribor, Umetnostni galeriji Maribor in Muzeju narodne osvoboditve Maribor, ki skupaj upravljajo najobsežnejše zbirke arhivske, zgodovinske, arheološke, etnološke, umetnostne, industrijske in novejšje zgodovinske dediščine severovzhodne Slovenije. Te institucije pokrivajo široko območje od Maribora, Pohorja, in Dravske doline do Slovenskih Goric. Zaradi velikega obsega gradiva in stalnega prirasta že vrsto let razpolagajo s premalo ter s prostorsko in tehnično neustreznimi depojskimi prostori.

Novi regijski depo bo zagotovil varno, stabilno in sodobno infrastrukturo za hrambo premične kulturne dediščine celotne regije. Omogočil bo konsolidacijo razpršenih arhivskih in muzejskih zbirk, kar bo

bistveno zmanjšalo tveganja za degradacijo občutljivega gradiva, izboljšalo logistiko in racionaliziralo strokovne postopke od prevzema gradiva do konserviranja in digitalizacije.

Vzpostavitev enotnega regijskega depoja v Mariboru bo institucijam omogočila mnogo učinkovitejšo organizacijo dela, varnejšo hrambo, stabilnejše pogoje upravljanja zbirk ter občutno izboljšala dostopnost gradiva za raziskovalce, stroko, šole, univerze in širšo javnost.

4.b. Osnovni podatki o upravljavcih

Pokrajinski arhiv Maribor je osrednja arhivska ustanova za območja upravnih enot od Maribora proti Prekmurju in Koroški, pri čemer sedež v Mariboru skrbi za Dravsko-porečje (Maribor, Slovenska Bistrica, Lenart, Pesnica, Ruše, Radlje ob Dravi), arhiv s svojim poslanstvom varuje arhivsko gradivo, ki je temeljni dokazni vir za pravno varnost države in spomin skupnosti.

Pokrajinski muzej Maribor kot največja muzejska ustanova v regiji zbira, raziskuje in predstavlja zgodovinsko, arheološko, etnološko ter kulturnozgodovinsko dediščino širšega štajerskega prostora, kar vključuje mariborsko mestno območje in okoliških 21 občin.

Umetnostna galerija Maribor, muzej moderne in sodobne umetnosti za SV Slovenijo, hrani in razvija zbirko več kot 10.000 umetnin slovenskih avtorjev ter skrbi za raziskovanje, interpretacijo in mednarodno prepoznavnost likovne dediščine na območju Maribora in okoliških 21 občin.

Muzej narodne osvoboditve Maribor z zbirkami o 20. stoletju, odporu, industrijski in socialni zgodovini ter urbanem razvoju mesta pokriva predvsem območje Maribora in 21 občin Podravja ter opravlja ključno izobraževalno in dokumentarno vlogo pri razumevanju modernih družbenih procesov.

4.c. Potrebe po depojskih kapacitetah v Podravju

Institucije na območju Maribora imajo izrazite in dokumentirane potrebe po depojskih kapacitetah. Pokrajinski arhiv Maribor deluje v razpršenih in premajhnih depojih, ki so, kot je izpostavljeno v strateškem načrtu javnega zavoda, že dolgo časa prostorsko izčrpani in ne omogočajo več niti tekočega prevzemanja gradiva; obstoječi prostori ne izpolnjujejo v celoti klimatskih in varnostnih standardov, kar povzroča resno tveganje za dolgoročno hrambo.

Pokrajinski muzej Maribor ravno tako opozarja na prostorsko podhranjenost depojev za svoje arheološke, zgodovinske, etnološke in kulturno zgodovinske zbirke, ki štejejo več kot 65.000 predmetov, ter na razpršenost depojev po mestu, kar otežuje dostop, varnost in strokovno delo. Arheološki depo je statično ogrožen, zaradi česar je omejen dostop do gradiva in onemogočeno prevzemanje arhivov arheoloških najdišč.

Muzej narodne osvoboditve Maribor se sooča s podobnimi izzivi: rast zbirk 20. stoletja, industrijske dediščine in dokumentarnega gradiva s skupno 118.000 enotami presega trenutne prostorske zmožnosti, obstoječi depoji pa zahtevajo posodobitev za zagotavljanje varnosti ob podnebnih izzivih.

Umetnostna galerija Maribor ima depoje razpršene na več lokacijah (Orožnova–Strossmayerjeva–Koroška) in ne ustrezajo osnovnim muzejskim standardom. Vzpostavitev centralnega depoja je v strateškem načrtu med ključnimi prioritetami za obdobje 2023–2027. Sedanji prostori ne zadoščajo za varno hrambo več kot 10.000 umetnin, niti za obdelavo, konserviranje ali digitalizacijo umetniških del.

Končna ocena: vse štiri institucije delujejo v depojskih pogojih, ki so po velikosti, razpršenosti in tehničnih parametrih neustrezni, zato celotna regija nujno potrebuje centraliziran, sodobno zasnovan depo, ki bo dolgoročno zagotovil varnost, stabilnost, energetska učinkovitost in strokovno podporo hrambi premične kulturne dediščine.

4.d. Zasnova in kapacitete novega depoja

Z novim regijskim depojem v Mariboru bo zagotovljena varna, stabilna in dolgoročno vzdržna infrastruktura za hrambo arhivske in muzejske dediščine severovzhodne Slovenije. Izpolnjeval bo vse zahteve standarda SIST EN 16893, kar pomeni:

- popoln nadzor mikroklima,
- visoka stopnja požarne, poplavne in potresne varnosti ter

- robustna konstrukcija, ki bo ščitila gradivo tudi ob ekstremnih vremenskih in drugih obremenitvah.

Regijski depo bo omogočil konsolidacijo zdaj razpršenih zbirk na enem mestu, s čimer se bodo:

- zmanjšala tveganja za premično kulturno dediščino v teh depojih,
- izboljšala logistika,
- pospešil dostop do gradiva ter
- omogočila učinkovitejša obdelava, digitalizacija in konserviranje.

Novi regijski depo v Mariboru je zasnovan kot objekt skupne bruto površine 9.505 m², v katerem sta največja sklopa namenjena arhivskemu depolu s 6.800 m² in muzejskemu depolu z 1.800 m² bruto površin. Preostale podporne površine vključujejo 50 m² pisarn, 150 m² servisnih prostorov, 350 m² tehničnih prostorov, 250 m² komunikacij, 55 m² jaškov ter 50 m² čitalnice/predavalnice. Arhivski in muzejski del sta zasnovana v skladu z enotno predvideno vrednostjo gradbeno-obrtniških del 1.450 €/m², medtem ko so pisarne in čitalnica ovrednotene z 1.750 €/m², tehnični ter servisni prostori pa z 1.500 €/m².

Objekt bo zasnovan modularno, kar bo omogočilo nadgrajevanje v prihodnosti, ter na način, da optimalno izkorišča faktor izrabe in omogoča najvišjo prostorsko učinkovitost regialnih sistemov.

Kot osrednja infrastruktura za varovanje premične kulturne dediščine v severovzhodni Sloveniji bo depo pomembno prispeval k odpornosti, strokovnemu razvoju in trajnostnemu delovanju arhivske in muzejske javne službe ter k dolgoročnemu ohranjanju izjemno bogatega kulturnega fonda regije.

5. Regijski arhivski in muzejski depo Škofja Loka

5.a. Namen gradnje objekta za varno hrambo premične kulturne dediščine

Regijski arhivski in muzejski depo v Škofji Loki bo namenjen škofjeloški enoti Zgodovinskega arhiva Ljubljana, ki izvaja državno arhivsko javno službo na območju Škofje Loke, Železnikov, Žirov ter Gorenje vasi–Poljan, ter Loškemu muzeju Škofja Loka, osrednjemu občinskemu muzeju za celotno območje Selške in Poljanske doline ter širše škofjeloške regije.

Namen depoja je zagotoviti varno, stabilno in dolgoročno ustrezno infrastrukturo za hrambo arhivskega in muzejskega gradiva, ki je zaradi stalnega prirasta in razpršenih neustreznih prostorov že več let izpostavljeno tveganjem. Posebej kritičen je arhivski del: obstoječi prostori škofjeloške enote ZAL so bili avgusta 2023 poplavljeni, kar je razkrilo popolno neustreznost sedanje lokacije za dolgoročno hrambo. Novi regijski depo bo tako zagotovil odporne, poplavno varne, klimatsko stabilne in tehnično ustrezne pogoje, omogočil konsolidacijo gradiva, izboljšal pogoje za urejanje gradiva, izvajanje konservatorskih in restavratorskih del ter digitalizacije ter zagotovil dostopnost gradiva za raziskovalce, stroko in javnost. Depo bo osrednji objekt v sistemu varovanja premične kulturne dediščine škofjeloškega območja.

5.b. Osnovni podatki o upravljavcih

Zgodovinski arhiv Ljubljana – enota Škofja Loka izvaja državno arhivsko javno službo na območju občin Škofja Loka, Žiri, Železniki ter Gorenja vas–Poljane. Hrani arhivsko gradivo javnopravnih oseb, gospodarstva, župnij, društev in zasebnih ustvarjalcev, ki dokumentira zgodovino Loškega gospostva, upravne in sodne procese, industrijski ter družbeni razvoj regije. Arhiv v strateškem načrtu opozarja, da so obstoječi depojski prostori prostorsko in tehnično neustrezni in ponekod ogroženi, kar so potrdile poplave avgusta 2023, ki so neposredno prizadele enoto v Škofji Loki in ogrozile arhivsko gradivo.

Loški muzej Škofja Loka je osrednja muzejska ustanova za območje Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline. V več dislociranih enotah hrani in upravlja zbirke skoraj 20.000 predmetov arheologije, zgodovine, etnologije, likovne umetnosti in kulturne zgodovine.. Muzej v strateškem načrtu poudarja, da so depoji prostorsko zapolnjeni, tehnično zastareli in ne omogočajo stabilne hrambe občutljivega gradiva, kar omejuje tudi izvajanje konservatorskih del in digitalizacije.

Obe instituciji imata ključni vlogi pri ohranjanju zgodovinskega in kulturnega spomina škofjeloške regije, za izvajanje javne službe pa nujno potrebujeta sodoben in varen regijski depo.

5.c. Potrebe po depojskih kapacitetah na Škofjeloškem

Instituciji, ki delujeta na območju Škofje Loke, Selške in Poljanske doline, se soočata z izrazito prostorsko in tehnično stisko pri hrambi premične kulturne dediščine. Škofjeloška enota Zgodovinskega arhiva Ljubljana trenutno razpolaga le z 155 m² depojev s kapaciteto 1.388 tekočih metrov, pri čemer je prostora za dodatnih približno 150 tekočih metrov gradiva, kar ob stalnem prirastu pomeni skorajšnjo prostorsko zapolnjenost. Prostori so polkletni, izpostavljeni vlagi in vdorom meteorne vode, ob poplavah avgusta 2023 pa so bili neposredno prizadeti, kar je razkrilo kritično ranljivost obstoječe arhivske infrastrukture. Mikroklimatski pogoji niso stabilni, prostori pa ne omogočajo dolgoročnega, varnega shranjevanja arhivskega gradiva niti nemotenega prevzemanja gradiva iz območja upravne enote Škofja Loka.

Tudi Loški muzej Škofja Loka v strateškem načrtu 2021–2025 jasno navaja, da so njegovi depoji razpršeni, prostorsko izčrpani in tehnično zastareli; številne zbirke so nameščene v neustreznih prostorih, na podstrešjih, v začasnih posebnih depojih ali v dislociranih objektih, kjer ni mogoče doseči stabilne mikroklimatske ali varnostnih standardov. Muzej upravlja obsežen fond arheoloških, zgodovinskih, etnoloških, likovnih, kulturnozgodovinskih, naravoslovnih in fotografskih zbirk, kar zahteva prilagojeno depojsko infrastrukturo, ki pa je sedanja ne more zagotoviti. Razpršenost in prostorska podhranjenost otežujeta konservatorsko-restavratorsko delo, zlasti za predmete večjih dimenzij, ter upočasnjujeta digitalizacijo zbirk.

Končna ocena: obstoječi depoji so prostorsko nezadostni, razpršeni in tehnično neustrezni, ponekod tudi neposredno ogroženi zaradi poplav. Škofjeloška regija zato potrebuje poplavno varen in sodoben zasnovan regijski depo, ki bo omogočil dolgoročno varno hrambo, prostor za prirast zbirk, stabilne mikroklimatske razmere, ter pogoje za učinkovito konservatorsko delo in digitalizacijo.

5.d. Zasnova in kapacitete novega depoja

Regijski arhivski in muzejski depo v Škofji Loki bo umeščen v obstoječo industrijsko stavbo nekdanje tovarne Šešir na Kidričevi cesti 57, ki nudi zadostno površino in omogoča vzpostavitev tehnično stabilnih con za hrambo.

Novi depo bo zagotovil poplavno varno, klimatsko stabilno in tehnično ustrezno infrastrukturo za hrambo arhivskega in muzejskega gradiva ZAL–enote Škofja Loka in Loškega muzeja. Zasnova sledi standardu SIST EN 16893, kar vključuje nadzor nad temperaturo, vlago, prezračevanjem in filtracijo zraka ter visoko požarno in potresno varnost. Načrtovana organizacija depoja odpravlja tveganja, ki so se izkazala ob poplavah avgusta 2023, ko je bil obstoječi arhivski depo neposredno ogrožen.

Znotraj stavbe Šešir je predviden program bruto površine 3.000 m², od tega 1.400 m² arhivskega depoja, namenjenega dolgoročni hrambi arhivskega gradiva škofjeloške enote ZAL, z regalnimi sistemi in ločenimi mikroklimatskimi conami za različno občutljive tipe gradiva, 750 m² muzejskega depoja, prilagojenega zbirkam Loškega muzeja, od arheoloških in etnoloških predmetov do likovnih del in fotografije, 50 m² pisarn za strokovne službe, vezane na hrambo, konserviranje in dokumentacijo, 100 m² servisnih prostorov, 200 m² tehničnih prostorov za klimatske naprave, prezračevanje, protipožarne sisteme in nadzor, 300 m² komunikacij, 50 m² jaškov in vertikalnih tehničnih povezav ter 150 m² veliko čitalnico oziroma predavalnico, ki bo omogočala varno uporabo arhivskega gradiva, izvajanje izobraževalnih vsebin ter vključevanje javnosti v dediščinski program.

Umestitev depoja v obstoječo industrijsko stavbo omogoča racionalno rabo prostora, izkoristek obstoječe konstrukcije in relativno hitro adaptacijo.

Novi regijski depo bo tako predstavljal osrednjo, varno in dolgoročno vzdržno infrastrukturo za hrambo arhivske in muzejske dediščine škofjeloškega območja ter ključno prispeval k odpornosti kulturne dediščine, ki je v preteklosti že dokazano ranljiva.

Načrtovana dinamika financiranja za projekte v evrih (tekoče cene z DDV)

Med upravičene stroške projektov zunanje ureditve spadajo stroški, ki zajemajo projektiranje in gradnjo zunanjih ureditev (5. odstavek 75. člena ZORZFS)

6. Regijski arhivski depo Ravne na Koroškem				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 170.000,00			€ 170.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 50.745,00			€ 50.745,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija (DGD, PZI, oprema)	€ 118.405,00			€ 118.405,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 550.000,00	€ 3.063.850,00	€ 3.613.850,00
Skupaj	€ 359.150,00	€ 550.000,00	€ 3.063.850,00	€ 3.973.000,00
7. Regijski muzejski depo Slovenj Gradec				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 210.000,00			€ 210.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 40.710,00			€ 40.710,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 94.990,00			€ 94.990,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 500.000,00	€ 2.478.300,00	€ 2.978.300,00
Skupaj:	€ 365.700,00	€ 500.000,00	€ 2.478.300,00	€ 3.344.000,00
8. Regijski muzejski depo Celje				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 400.000,00			€ 400.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 57.180,00			€ 57.180,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 133.420,00	€ 15.000,00		€ 148.420,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 600.000,00	€ 3.486.400,00	€ 4.086.400,00
Skupaj	€ 610.600,00	€ 615.000,00	€ 3.486.400,00	€ 4.712.000,00
9. Regijski arhivski in muzejski depo Maribor				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 700.000,00			€ 700.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 227.745,00			€ 227.745,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 531.405,00	€ 70.000,00		€ 601.405,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 3.000.000,00	€ 13.218.850,00	€ 16.218.850,00
Skupaj:	€ 1.479.150,00	€ 3.070.000,00	€ 13.218.850,00	€ 17.768.000,00
10. Regijski arhivski in muzejski depo Škofja Loka				
Aktivnost/leto	2026	2027	2028	Skupaj
Nakup zemljišča ali objekta	€ 2.182.000,00			€ 2.182.000,00
Idejni projekt z ocenjeno vrednostjo	€ 50.415,00			€ 50.415,00
Investicijska dokumentacija	€ 20.000,00			€ 20.000,00
Projektna dokumentacija	€ 117.635,00	€ 50.000,00		€ 167.635,00
Izvedba investicije - gradnja objekta		€ 650.000,00	€ 3.133.000,00	€ 3.783.000,00
Skupaj:	€ 2.370.000,00	€ 700.000,00	€ 3.133.000,00	€ 6.203.000,00
Vsi projekti skupaj:	€ 5.184.600,00	€ 5.435.000,00	€ 25.380.400,00	€ 36.000.000,00